

पिपल पुस्तकको बारेमा

यो ग्रन्थमाला भाषानुभव विधिबाट तयार गरिएको हो । यस विधिमा लेखकले मौखिक रूपमा भनेको कथालाई अर्को व्यक्तिले जस्ताको तस्तै लेखेर कथा तयार पार्दछ ।

यस किसिमका कथाहरू सत्य घटनामा आधारित हुनुका साथै गाउँका मानिसहरूको अनुभवसँग मेल खाने हुनाले उनीहरूले यसमा बढी चासो लिन्छन् । वास्तविक मौखिक वाचन प्रवाहबाट बनेका यस्ता कथाहरू पढ्दा नव साक्षर प्रौढहरूले पछि आउने घटनाको अड्कल पहिले नै पाउँछन् जसबाट उनीहरूको आत्म विश्वास र वाचन प्रवाह बढ्दै जान्छ ।

केवल सामान्य सम्पादन गरिएको हुँदा मौखिक भाषामा हुने गुणहरू जस्तै- ठाउँ ठाउँको बोलाई विभिन्नता, भर्रा शब्दहरू, सरल वाक्यहरू यथावत रहेका छन् । यो ग्रन्थमालाले नव साक्षर प्रौढ पाठकहरूलाई बोली-चालीको भाषाबाट कुशलतापूर्वक किताबी भाषामा लैजान चाहन्छ । जब उनीहरूमा पढ्ने बानी बस्दै जान्छ, परिष्कृत शैलीका नयाँ नयाँ लेखहरू पनि पढ्न सक्ने हुन्छन् ।

प्रत्येक शीर्षक छुट्टा छुट्टै भएतापनि १०० वटा जति शीर्षकमा तयार गरिने यस ग्रन्थमालामा प्रयोग भएका भाषाका विभिन्न रूप, शैली, र संरचनाको माध्यमबाट नव साक्षर पाठकहरूले भाषाको विकास गर्न सक्दछन् भन्ने विश्वास गरिएको छ ।

प्रकाशक: मातृभाषा पिपल पुस्तक परियोजना - २०६१

टिक्पेबेला राड जेन्दि क्यासिन !

- छो मरु - टाक्टुक सिसिनाड जोल्हमु
- छो ग्यमुक - अलो जोल्हमु
- छो डोन्बु - च्येयी कले
- छो डोन्मु - अलै कले

दी थेप ति छो डोन्बुकी यिन।

दी पे ति टिक्पेबेला मालोपा क्यानि जेन्दि क्यासिन दुक्पा डेकिवी सिरुप कोर्ला यिन।

(दी थेप ति डिरा थल्मला जोवु तप्कि काडरे च्यिकरे छिकतुवा माडिकु वोसिन डिराडला टोङ्गु नड्डो कि)

ठेगाना:-

काले शेर्पा

पोष्ट बक्स नं: ८६७५, ई पि सि: १४४३

काठमाडौं, नेपाल

The Information of This Book

The language of this book: Sherpa

Nepali title: Saano Umermaa Bihe Gardaa

English title: Marriage at Young Age

Author: Mingma Sherpa

Artist: Ratan Ale

First Edition: 2005

Copy: 500

Publisher: Mother Tongue Pipal Pustak Project

टिक्पेबेला राड जेन्दि
क्यासिन!

उमेर टिक्पेबेला पपा आमी जेन्दि
क्याबिन्नि मिजिला बडि दुक्पा
डेवु पुमपेजायीकी मिजिकी
वुतुडकी पे

रिमुड जोपति: रतन आले

डे मिन डिमा ल्हमु शेर्पा यिन। ड लो
२०३५ असोज लाला सोलुखुम्बु
जोङ्खा (जिल्ला) की टाक्सिन्दु युल-यार्के-
छोक्पा (गा.वि.स.) ला क्येवु यिन। तन्दा ड
लो खल्जि ताड टुक लेप्सुड। डे ति आजी
पिन सुम ताड नुम पिन डिय वे, अच्यु नुप
सुड मे।

ड मलोक लो च्युपिजकी वोतुपबेला
 राड डला युलकी ख्योकपेजायीला लोड
 लेसुड। तोजो बेला ड मलोक जिन्डा ज्यिला
 लोपिन वोतुपजा। ड जेन्दि कितुपला चवा
 माडेन्सिनाड लो २०४६ फागुन लाला पालु
 ममी डला ती लोड वावु ख्योकपेजा मुला
 जेन्दि क्यान बिन्सुड।

यिने ड ताड मुला जेन्दि क्यावु
 ख्योकपेजा तिकी खोरो युलकी पुमपेजायीला
 नाडुन कलुप ताम्डे ति जेन्दि क्यावु ला ज्यि
 तिङ्ला डे हाक्कोसुड।

तमा ती ताम्डे हाक्कोसिमा ड ति ती
 ख्योकपेजा मुला टलिन। तमा लोड ड
 लोपुपला जिन्डा ड(५) ला भर्ना क्यानि
 लोप्टाला गलिन।

च्येयी ज्युक्ला डला लोड गोमी खेवी
 नुपला लोड लेसुड। ड लोपिन सिनि
 माडेन्सिनाड पाला सुमसेक लोड वावु ति
 वातो क्यासिमा डला पालु ममी छासे कार
 क्यानि “लोड तीकी मुला राड जेन्दि
 किगोकी, गोमी खेवी थोड्दाडला ट्यामु
 क्यानि दे गोकी।” सुड्सुड। तमा लोड लो
 २०५० असोजला डला जेन्दि क्यान
 बिन्सुड।

तमा कार्तिक लाला डे पालु नासु गाल। डला
 ती युलला जर्गड देयिन्दे माला। यिने ममी
 छासे कार क्यानि “आजीतुवा तेरि
 थाकिरड्बु वे, ख्युरुड साड दे मादेसिन ड
 च्यिक राड चुक क्यानि देतुपजा।” सिनि
 सुड्सुड।

तुक कयानि ड आम कयानि ते राड देतिन।
डिराड जप्राड थिन्नि देन वोतुपजा। लो
२०५३ मंसिर लाला डे पुज्युड छ्ये ति
क्येसुड। तमा लोड २०५६ कार्तिक लाला डे
पुज्युड छुडा क्येसुड। तीबेला लो टिकपेला
आडा क्येनि कसेन पाड नासुड।

डिरा पुज्युड छुडा ति मलोक ला
चिथम्बकी गलुप बेलाला डे खेवाला छ्याम्बा
मेलोकपा ग्येप्सुड। तोजोबेला ड साड नाने
वोतुपजा। म्येनखाडला खुन डोपला
म्येनखाड साड छासे थाकिरड्बु वोतुपजा। ती
तप्कि खोला डमु म्येनखाडला क्योल माथुप।
नावु हप्तारे जुक्ला युलकी मी मिरा डचो
रेन्नि म्येनखाडला कल तड्यिन।

तमा ड ति अमोछ्योवु ताड आडा
 टिकपे मुला वोतुप कयान म्येनखाडला डोप
 अमाछ्यो। म्येनखाडला खोकी अच्यु राड
 दल्जा देनि वोतुपजा। डे खेवी ति लोला म
 थेन्नोक (सेन्दिपात च्युड्नोक)। म्येनखाडला
 क्योलुपला फिवु तप्कि ते क्योलुप डियमा
 ड (५) की छेर्मु खो ति नासु गाल्नोक। डला
 छासे दुडाल ख्येल्सुड ।

डे ति डेर्मु च्यिक तिराड वोतुपजा।
 तीकी साड डे खेवा नासु गल्लिसमा “ख्यो
 खेवा साप ताड मुला ड मेदे” सिनि ख्वाक
 लाने खुम्बुर गाल। डे ति यिवी मेम सुड
 मेतुपजा। तमा ड च्यिक राड आडा डिय
 ताड कयानि खाड्बा ताड नाठुडकी लाका,

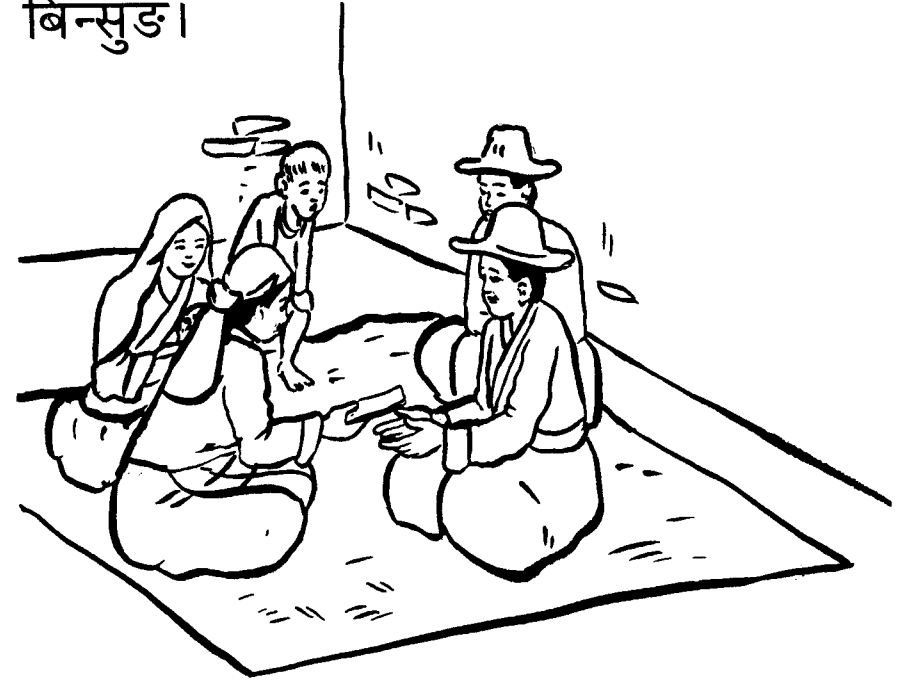

छ्युड्मी लाका, छेड्गाछाली क्योड्गुप,
 आडा लहाप तेरि किगोवुजा।

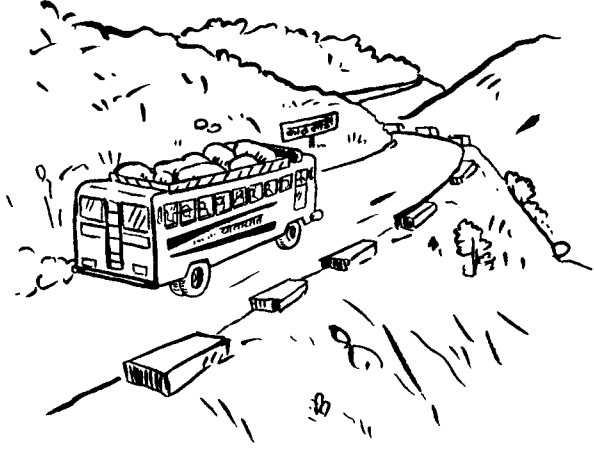

डे खेवा नासु गलिसमा छेङ्गा ताड फारछुर कितुपला छ्यावा अलै फोकसुड, गोमि तिड छ्यावा च्येयी वोतुपजा। च्येयी ज्युक्ला छ्यावा लोङ्गुप मीतुवाड खाड्बा लेसुड। ड पुमपेजा च्यिक राड ती खलाड आडा डिय ताड मुला चुक कितुप काड कितुप सिनि डला छासे दुडाल ताड कयोके लासुड।

युलला देतुपबेला पर्साला आडातुवा नाप, पर्साला ड राड नाने छासे कले च्युङ्सुड। तमा दी तेरि दुक्पा कितुकतुवा ति येम्बुरखला वोतुप डे आइ माईलीला सिक्थायिन। तमा खोकी राड डला दल्जा किटो क्यानि डे छ्यावातुवा तेरि च्योल बिन्सुड।

तमा डला युलला दुक्पा गिनोक सिनि
येम्बुरखला राड कताड्सुड। तमा डे
आडातुवाला साड येम्बुरखला राड
लोप्टाला चिबिन्सुड।

यिने ती आई तिड ननिड नासु गाल।
खोकी तिड लो ग्येकी पुज्युड च्यिक वे।
डिराड तासामबेला साड मुला राड देन वे।
युलकी डे सिड खाड्बा तेरि ठेकला तड
ज्याडनि वे। ड लो रे रेला युल कोरा
ग्येकुपला डिवी ।

तमा येम्बुरला वानि डे च्ये च्येयी
मज्या चेम्बुप लापिन। यिने ता ज्युक्ला ति
काड कितुप चुक कितुप सिनि नरि सेमदुक
लड्गिवी। कितु याड टाकटुककी ल्येमु राड
किवी, यिन्सिनाड हुताइ खेवा सिसिमा ताड
दाक्पुला डियड्जे कितुप मी मेसिमा नरि
सेमदुक लड्गिनोक। केनि गल्सिनाड
मीतुवी ति जप्प्राड डियवु ट्याक छ्यानि
युकुप थोड्सिन सेमदुक लड्गिनोक।

डला काड सिधिन्दे ला वे सिसिन,
जेन्दि माक्या वोतुप आजी नुमतुवी लोपिन
वोतुपबेला लो टिक्पेला रुजेनला लोड
वासिनाड जेन्दि कितुप म्येङ्गनोक। तमा
दाक्पी मिजि क्योङ्गोवु तप्कि दाक्पी राड
ल्येमु कयान ताम्डे हाक्कोवु ताड मी डोसेवु
गल्सिमा तिराड जेन्दि कयासिन डे चिन्दै
दुक्पा खुर मोगोयी।

डला याड आजीकी दल्जा किटो
कयानि ड येम्बुर वायी, यिने तुको दल्जा
थोप मुथुवु आजी नुमतुवा बडि वोच्यु।

तमा तुक कयानि ज्युक्ला दुक्पा डेतुप
छोवुला बरु गोमाला राड नासाम तोड
गोकिनोक। लोपुप बेलाला जेन्दि कयानि डे
साड छासे दुक्पा डेसुड। लोप मासेवु ताड
ने डमु हाक्माकोसालेन्सिन डे खेवाड छासे
डमु छ्याम्बी राड नासु गाल। तमा
टिक्पेबेला आडा क्येसीमा जुड कसेन
नेक्योक डिनोक। तासाम साड गोमी
ताम्डेतुवा तेरि नासाम ताङ्गसिन डला कसेन
सेमदुक लङ्गिनोक।

कयेवुल कितुपला टिवातुवा

डिमा ल्हमु ताड खोकी पुज्युडतुवा

तासाम डिमा ल्हमु शेर्पा पुज्युड डिय ताड मुला येम्बुरखला आजीकी खाड्बाला देन वे। खोकी पुज्युडतुवा तेराड लोपिन वे। तमा खो ति पेजातुवा लहाप लाका किवी।

१. डिमा ल्हमु चुको युलला कयेवु यिन ?
२. डिमा ल्हमु नम कयेसुड ?
३. डिमा ल्हमु लो चोकी वोतुपबेला जेन्दि क्याबिन्नोक ?
४. जेन्दि क्यासिमा तीकी खेवी कोर्ला काड हाककोसुड ?
५. खेवी पेर्मी यम्बा टिंवासिमा डिमा ल्हमुकी काड क्यासुड ?
६. लोड डिमा ल्हमु सुला लोड लेसुड ?
७. डिमा ल्हमु जेन्दि कितुप माड्येनसिमा पपा आमी काड सिक्कासुड ?
८. डिमा ल्हमु लो चो डोपबेला लोड जेन्दि क्याबिन्सुड ?
९. डिमा ल्हमुकी ति पेजा नम नम कयेसुड ?
१०. डिमा ल्हमुकी ति पेजा चो वे ?
११. पुज्युड छुडा कयेसिमा डिमा ल्हमुला काड क्यासुड ?
१२. डिमा ल्हमुकी पुज्युड छुडा ला चोकी वोतुपबेला खेवा नासुड ?
१३. डिमा ल्हमुकी खेवाला ने काड गयेप्नोक ?
१४. नावु डिमा चो ज्युक्ला डिमा ल्हमुकी खेवा म्येनखाडला कल्ताडसुड ?
१५. म्येनखाडला कयोलुप डिमा चोला डिमा ल्हमुकी खेवा नासु गाल ?
१६. खेवा नासु गल्सिमा डिमा ल्हमुला डेर्मी काड सिक्कासुड ?
१७. डिमा ल्हमुकी खोरो दुक्पा कितुकतुवा सुला लाप्सुड ?
१८. डिमा ल्हमुकी छ्यावातुवा सि च्योल बिन्सुड ?
१९. ख्योरो युलला साड डिमा ल्हमु दोके कितुकला खेलुप आजी नुमतुवा वोसिन ख्युरुड तुवाला काड टोङ्गु तेर्किवी ?